

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

ARAD, anul XXX nr. 9063

4 pagini 30 bani

Vineri, 26 octombrie 1973

Cum pregătiți frontul de lucru pentru iarnă și producția anului viitor?

Spre deosebire de anii anteriori, colectivul Șantierului 6 al TCI Timișoara a îndeplinit prevederile de plan pe trei trimestre în proporție de 108 la sută. În primele două decade ale lunii octombrie, ritmul activității s-a menținut în continuare înalt (circa 10 la sută). Dar timpul optim pentru lucrările de construcții e pe sfârșite. Au luat tovarășii de la acest șantier măsuri pentru a menține ritmul și în perioada friguroasă a celui de-al treilea trimestru. Sau, cu alte cuvinte, s-a asigurat un front de lucru pentru iarnă, care să permită desfășurarea normală a procesului de producție. Aceasta a fost tema discuției purtate cu tovarășul inginer Dimitrie Cînah, șeful șantierului.

Ne răspunde tovarășul inginer DIMITRIE CÎNAH, șeful Șantierului 6 al T.C.I. Timișoara

Vă propun, tovarășe inginer, să ne vorbim mai întâi despre pregătirile făcute la obiectivele care vor fi finalizate în acest an.

Cu toate că partea de construcții de la Fabrica de feronerie este terminată, și aici mai avem de executat lucrări de finisaj, care nu influențează însă asupra producției fabricii. Potrivit planului de măsuri întocmit, și pe care-l vom respecta întocmi, preconizăm ca până la 30 decembrie să terminăm complet acest obiectiv.

Finalizăm în acest trimestru mai multe obiective. Mă voi referi totuși azal la câteva, care au o importanță deosebită pentru economie județeană. La Fabrica de PAL de exemplu, mai avem de executat lucrări exterioare de finisaj, care vor fi terminate în perioada 15-30 noiembrie. Sperăm că atunci când va începe frigul și zăpada vom fi gata. Tot aici și tot până la 15 noiembrie vom termina betonarea platformelor de bușteni, depozitele de produse finite și de materii prime. Magazia tehnică, obiectiv care-l construim am început-o la luna Iulie, va fi închisă complet până la sfârșitul lui octombrie, astfel că la iarnă vom putea lucra în interior.

De asemenea, vom termina în acest an ferma avicolă de hibridare și reproducție rase grele de la Intreprinderea de stat „Avicola”. Avem toate cele 18 hale închise și lucrăm intens la izolarea acoperișurilor, la finisaje și utilități, astfel ca în perioada 15

noiembrie-31 decembrie, eşalonat, să predăm toate halele.

Avem și alte lucrări cu termen de predare la sfârșitul anului, dar pentru toate am creat condiții de lucru, astfel ca să putem menține ritmul de 10 la sută realizat în august și septembrie.

În concluzie, am creat toate condițiile pentru a utiliza și în trimestrul IV întreaga capacitate de producție a șantierului și a finaliza la termen toate obiectivele prevăzute pe acest an.

Vă rugăm să vă referiți acum la pregătirile făcute și care vor mai fi executate la obiectivele începute în acest an și care vor fi finalizate în 1974 sau mai târziu, adică la frontul de lucru pentru perioada 1 ianuarie-15 martie 1974.

De la început precizez că ne îngrijorează mult felul cum a fost pregătită trecerea de la producția anu-

Discuție consemnată de T. PETRUȚI

(Cont. în pag. a II-a)

LA PECICA O interesantă consfătuire zootehnică

La Casa agronomului din Pecica a început ieri o constatare pe țară a conducătorilor asociațiilor intercooperatiste pentru creșterea și îngrijirea porcilor. Consfătuirea, la care participă directorii complexelor de creștere și îngrijire a porcilor, specialiștii de la direcțiile agricole județene, a debătut realizările pe primele nouă luni ale anului și a stabilit măsurile pentru asigurarea realizării sarcinilor ce revin acestor asociații în anul viitor.

În continuare, participanții la constatare au vizitat complexul de creștere și îngrijire a porcilor de la Feinac, unde au avut un fructuos schimb de experiență cu specialiștii de aici.

La lucrările constatărilor participă tovarășul inginer Stelian Dinescu, director în Ministerul Agriculturii, Industrii Alimentare și Apelor și tovarășul dr. Petru Moru, director general adjunct al Direcției agricole județene.

MESAJUL

președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, adresat Congresului Mondial al Forțelor Păcii

Îmi face o deosebită plăcere ca, în numele Consiliului de Stat al guvernului Republicii Socialiste România, al poporului român și al meu personal, să adresez un salut cordial participanților la lucrările Congresului Mondial al Forțelor Păcii.

Congresul dumneavoastră se desfășoară într-o perioadă când au loc profunde schimbări în raportul de forțe pe plan mondial, se produc importante mutații cu caracter politic și social, se afirmă un curs nou îndreptat spre destindere și colaborare între state. Sensul evenimentelor internaționale este determinat, în prezent, într-o măsură crescândă de lupta maselor largi populare pentru înlăturarea vechii politici imperialiste de dominație și dictat, pentru asigurarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî în mod liber destinele, de a se dezvolta de sine stătător pe calea progresului economic și social.

În aceste condiții se impune cu necesitate ca toate forțele democratice, progresiste, luptătoare de pace să-și inițieze unitatea și solidaritatea, pe scară națională și internațională, să concluzioneze tot mai activ pentru adăncirea și consolidarea noului curs spre destindere și colaborare, pentru reglementarea în spiritul păcii și înțelegerii între națiuni a marilor probleme care confruntă omenirea contemporană.

România socialistă și-a adus permanent contribuția la evoluția pozitivă a vieții internaționale, acționând în direcția statornicirii unor rapoarte noi între state, bazate pe respectarea neabătută a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

Considerând că perpetuarea situațiilor de tensiune și conflict este incompatibilă cu cerințele asigurării

păcii generale, Republica Socialistă România acționează perseverent pentru excluderea războaielor, a forțelor și amenințării cu forța din viața internațională, pentru rezolvarea problemelor jignitoare dintre state exclusiv prin mijloace politice, pașnice.

Consecvență acestei poziții principiale, România a sprijinit pe toate căile lupta eroică a poporului vietnamez pentru apărarea ființei sale naționale și a salutată cu satisfacție semnarea acordurilor de la Paris cu privire la încetarea războiului și restabilirea păcii în Vietnam, precum și încheierea acordurilor de reconciliere națională în Laos. Considerăm că trebuie depuse în continuare eforturi pentru curmarea definitivă a intervenției imperialiste în Cambodgia, pentru instaurarea păcii în întreaga Indochină, astfel ca popoarele vietnamez, laotian și cambodgian să-și poată consacra eforturile muncii constructive de refacere a țării lor, de propășire economică și socială în condiții de libertate și independență, fără nici un amestec din afară.

Poporul român a urmărit cu profundă îngrijorare evoluția ostilităților din Orientul Mijlociu, care au provocat mari suferințe popoarelor din această zonă, periclitând grav pacea întregii omeniri. Apreciem că, în condițiile create prin adoptarea hotărârilor de încetare a focului, este necesar ca toate eforturile să fie îndreptate spre evitarea de noi ciocniri și vărsări de sânge, asigurându-se ca sisterea ostilităților să nu aibă un caracter provizoriu, ci să fie urmată de pași concreți în direcția soluționării pe cale politică a conflictului. În spiritul Rezoluției nr. 242 a Consiliului de Securitate, prin retragerea tuturor trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, asigurarea suve-

ranțării și integrității teritoriale a tuturor statelor din regiune și rezolvarea problemei populației palestinene în conformitate cu aspirațiile și interesele ei legitime.

Un rol de mare însemnătate pentru destinele păcii și destinderei internaționale îl are înfăptuirea securității europene. Apreciind pozitiv rezultatele obținute în desfășurarea de până acum a lucrărilor Conferinței general-europene România este hotărâtă să-și aducă în viitor contribuția activă la asigurarea succesului acestei importante reuniuni internaționale. La eforturile generale în vederea realizării unui sistem trainic de securitate și colaborare în Europa, Considerăm, totodată, că masele populare, opinia publică, pot aduce o contribuție de seamă la adoptarea în cadrul Conferinței a unor documente cuprinzând angajamente ferme, concrete, din partea tuturor statelor, privind dezvoltarea largă, nelimitată a colaborării economice, politice, tehnico-științifice dintre toate țările Europei și crearea unui climat care să ofere fiecărei națiuni garanția că se va putea consacra activității pașnice — în interesul propriei dezvoltări și al cauzelor progresului general — la adăpost de orice acte de agresiune, amestec sau preluare din afară.

Considerăm că un obiectiv esențial al întăririi securității internaționale îl constituie intensificarea eforturilor tuturor statelor, mobilizării permanente a popoarelor, a opiniei publice în lupta pentru încetarea curentei înarmărilor și realizarea dezarmării generale, în primul rând a dezarmării nucleare, pentru adoptarea unui program cuprinzător de măsuri practice menite să elimine cu desăvârșire spectrul războiului din viața omenirii.

(Cont. în pag. a IV-a)

Strângerea și însilozarea furajelor, acțiune de strictă urgență

Cum semnele anotimpului rece se fac tot mai mult simțite, atenția conducătorilor unităților agricole și specialiștilor trebuie îndreptată cu prioritate spre asigurarea condițiilor corespunzătoare pentru iernarea animalelor. Un loc important, desigur în ansamblul acestor condiții, îl ocupă baza furajeră. Acordând toată grija acestei probleme subliniate în scrisoarea adresată de tovarășul Nicolae Ceaușescu organelor și organizațiilor de partid, de stat, tuturor lucrătorilor și specialiștilor din agricultură, numeroase unități din județul nostru au obținut rezultate bune pe linia strîngerii, transportării, depozitării și însilozării furajelor.

La noi, spune tovarășul Francisc Sutyak, președintele cooperativei agricole din Turnu, problema asigurării furajelor succulente se bucură, în campania agricolă de toamnă, de aceeași atenție ca semănatul grâului sau recoltatul porumbului. Nu-i nimic exagerat în asta dacă ne gândim că iarna animalele nu dau producție după cum le furajăm, după cum ne-am străduit în vară să le asigurăm nutreț pentru sezonul rece. Prin folosirea posibilităților existente, am reușit să însilozăm peste 1000 tone porumb cultivat în cultură dublă sau pe alte suprafețe din perimetrul cooperativei.

Buni gospodari se dovedesc a fi în privința asigurării furajelor necesare și conducerea unităților agricole cooperatiste de pe raza comunei Vința. După cum ne relatează tovarășul Dumitru Pule, secretarul comitetului comunal de partid, s-au adunat, transportat și depozitat aproape 2700 tone fânuri, iar acolo unde acest sortiment a fost deficitar s-au luat măsuri de compensare cu nutreț însilozat. De altfel, silozul, pășunea de iarnă a animalelor, este un furaj esențial. De vreme ce prin buna gospodărire a nutrețurilor există și acum importante cantități din anul precedent, Așadar, la Vința, Mălai

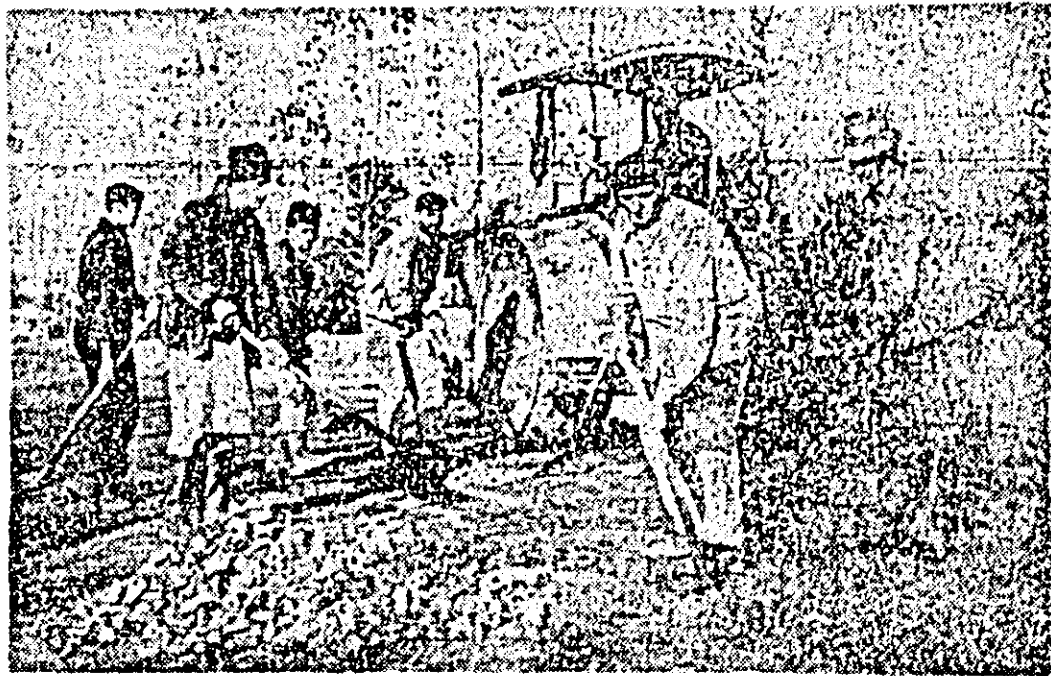
A. DUMA

(Cont. în pag. a II-a)

IN PAGINA A III-A

UN ROMÂN CARE A CONTRIBUIT LA NEMURIREA NOASTRĂ

Echipele de muncitori conduse de Anton Sebișan de la secția a IV-a drumuri Sebiș lucrează intens la asfaltarea șoselei Sebiș-Culed. Foto: V. JIREGHIE

CUM SE DESFĂȘOARĂ APROVIZIONAREA DE IARNĂ A POPULAȚIEI

Interviu cu tovarășul LADISLAU KOMLODI, vicepreședinte al Consiliului popular județean

Ne aflăm în plină sezon al aprovizionării pentru iarnă. Luna octombrie este luna de vîrî în ce privește aprovizionarea. Însilozarea și depozitarea fructelor, cartofilor și a altor legume de primă necesitate. Pentru a vedea cum împlinim Aradul iarna, cum va fi aprovizionată populația municipiului și a județului cu bunuri alimentare, în lumina programului aprobat recent de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., am solicitat un interviu tovarășului Ladislau Komlodi, vicepreședinte al Consiliului popular județean.

— Cunoscind că iarna bate la ușă, am vrea să știm dacă o putem împlini cu încredere, dacă putem fi optimiști? Considerați că vom avea la iarnă suficiente legume, fructe și în special cartofi?

— Luând în considerare datele statistice, experiența proprie și a cooperatizării care răspund de această problemă, consider că în iarnă acestuia al populației municipiului și a județului nostru va fi mai bine și mai ritmic aprovizionată cu legume și fructe. În ce privește aprovizionarea cu cartofi, as dori să amintesc faptul că deși se cunoaște bine importanța acestui produs de bază în alimentația populației, totuși în județul nostru se cultivă, de la an la an, tot mai puțini cartofi (alt în sectorul de stat și cooperatist și în cel individual). Ca urmare, sîntem nevoiți să „importăm” cartofi, pe bază de repartiție, din alte județe. Repartiția pe acest aspect satisface în mare măsură necesitățile populației. Ba mai mult, în iarnă aceasta vom dispune și de un plus de cartofi. IAS Pecica, pentru prima oară în acest an, a produs cartofi pe teren frigid. O mare parte din

producția realizată se va desface pe piața Aradului.

— În anul care a trecut, întreprinderea de producție, valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor a însoțit mari cantități de cartofi în alte județe. Metoda s-a dovedit a fi deficitară. Ca urmare, aprovizionarea nu a corespuns așteptărilor. Nu se va repeta asemenea greșală și în acest an?

— În nici un caz. ILF a primit sarcina de a transporta întreaga repartiție de cartofi la Arad. Majoritatea acestei cantități va fi însilozată în „sediu”. Cincizeci la sută din cantitatea contractată a fost transportată și depozitată. Acțiunea continuă împreună cu alte organe de control, am verificat personal silozurile și magazinele din municipiul și județul nostru. Constatările sînt bune. Peste tot am observat grijă și spirit de răspundere pentru a feri cartofii de intemperii vremii. Nu avem probleme în această direcție.

— Din discuțiile de până acum, rezultă că aprovizionarea pentru iarnă este corespunzătoare?

(Cont. în pag. a II-a)

O nouă tehnologie în sectoarele de exploatare a lemnului

Procesul de producție în exploatarea forestieră se desfășoară 90 la sută în zona de deal și munte, deci pe terenuri cu relieu accidentat. Majoritatea lucrărilor sînt executate de muncitori sezonieri. În condiții destul de grele de muncă, sub influența directă a agenților atmosferici.

Realizarea unor noi utilaje cu specifice forestiere, ca urmare a intensificării cercetărilor în ultimii ani, și a dificultăților legate de recrutarea forțelor de muncă în exploatarea forestieră au dat un nou impuls căuțurilor de noi tehnologii care să corespundă în mai mare măsură dezvoltărilor actuale a tehnicii.

În urma studiilor efectuate a luat naștere noua tehnologie de exploatare a arborilor cu coroană. În anul 1972 s-a organizat primul schimb de experiență republican la Răchibăș, județul Mureș, unde, în fața reprezentanților din diferite sectoare de exploatare din țară, s-au făcut expuneri și demonstrații practice privind principiul aplicării noi tehnologii, măsurile organizatorice care trebuie să fie asigurate în prealabil și avantajele pe care le prezintă față de metodele clasice de exploatare.

Aplicarea ei constă în faptul că, înlocuind de calitate și proporția sortimentelor ce ar putea rezulta din exploatarea, acesta este adus sub formă de arbore cu coroană plină în centrul de prelucrare (depozit primar la pădure sau depozit final la gara CFR), unde are loc sortarea, lăsonarea, prelucrarea în

sortimente și tocarea crăcilor. Acest procedeu prezintă o serie de avantaje tehnice și economice. Astfel, se reduce simțitor timpul de lucru folosit pentru darea în producție a unității de produs (de la doborîrea arborelui și pînă la introducerea lui în procesul de industrializare). În al doilea rînd, crește calitatea și valoarea sortimentelor ce se obțin din masa lemnoasă dată în producție.

La IFET

Ing. LUDOVIC BARABAȘ, activist al Comitetului județean de partid

(Cont. în pag. a II-a)

CU PRILEJUL ZILEI ARMATEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Depuneri de coroane

În cursul dimineții de ieri, cu prilejul Zilei Armatei Republicii Socialiste România, la Monumentul eroilor din Piața Avram Iancu au fost depuse coroane de flori din partea Consiliului județean de partid și a Consiliului popular județean, a Comitetului municipal de partid și a Consiliului popular municipal, Consiliului de Frontul Unității Socialiste, Consiliului județean al sindicatelor, Comitetului județean UTC, Consiliului județean al organizațiilor de pionieri, consiliilor județene ale oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, Comitetului de cultură și educație socialistă, redacției ziarului „Flacăra roșie”, întreprinderii de vagoane, întreprinderii de strunguri, întreprinderii textile, Comitetului de prelucrare a Jemului,

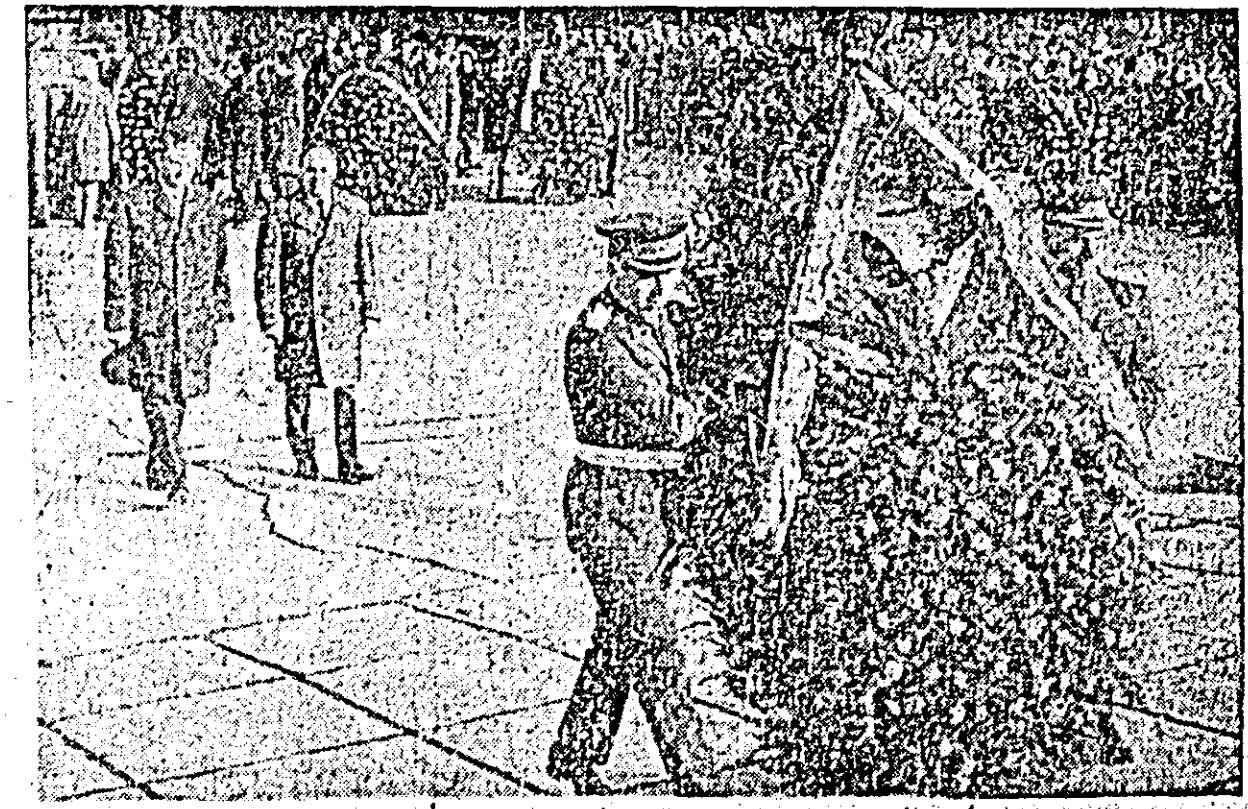
precum și din partea altor întreprinderi și instituții arădene.

După întonarea Imnului de Stat al Republicii Socialiste România, au fost depuse coroane de flori din partea Comitetului județean de partid și a Consiliului popular județean, a Comitetului municipal de partid și a Consiliului popular municipal, Consiliului de Frontul Unității Socialiste, Consiliului județean al sindicatelor, Comitetului județean UTC, Consiliului județean al organizațiilor de pionieri, consiliilor județene ale oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, Comitetului de cultură și educație socialistă, redacției ziarului „Flacăra roșie”, întreprinderii de vagoane, întreprinderii de strunguri, întreprinderii textile, Comitetului de prelucrare a Jemului,

precum și din partea altor întreprinderi și instituții arădene.

La Monumentul eroilor români și sovietici de la cimitirul „Pomenirea” au fost prezentați membri ai biroului Comitetului județean și municipal de partid, Consiliului popular județean și municipal, activiștii de partid și de stat, reprezentanții ai organizațiilor de masă și obștești, oameni ai muncii din întreprinderi și instituții. Au fost depuse coroane de flori din partea a numeroase întreprinderi și instituții arădene.

Asemenia momente de cinstită memorie eroilor căzuți în lupta pentru apărarea patriei au avut loc și în orașele Lipova, Ineu și Sebiș, precum și în alte localități ale județului nostru.

La Monumentul eroilor patriei din Piața Avram Iancu.

Un român care a contribuit la nemurirea noastră

Astăzi se împlinesc 300 de ani de la nașterea lui DIMITRIE CANTEMIR

Ayunarea festivă din Capitală

Împălnirea a trei veacuri de la nașterea ilustrului cărturar, savant și umanist Dimitrie Cantemir, al cărui nume figurează la loc de cinste în pantheonul culturii universale, a fost marcată într-o ayunare festivă organizată, joi după-amiază, la Ateșul Român din Capitală.

În prezidiul ayunării au luat loc tovarășii Miron Constantinescu, membru supliment al Comitetului Executiv, secretar al CC al PCR, vicepreședinte al Consiliului de Stat, Chivu Stoica, Mihnea Gheorghiu, George Macovecu, Traian Ștefănescu, Constantin Pirvulescu, acad. Petre Constantinescu Iași, general colonel Ion Gheorghe, Dumitru Ghișe, acad. Ion Gheorghiu, conducătorii și unor mari unități economice din Capitală, primarul comunei Hurdău (județul Vaslui) în apropierea căreia se afla satul Silișteni, locul de baștină al Cantemirilor, manciitorii frunței, studenții și elevii.

Adunarea a fost deschisă de tovarășul Petre Constantinescu, secretar al Consiliului municipal București al PCR.

La adunare a luat cuvîntul acad. Miron Nicolescu președintele Comitetului Național pentru organizarea manifestărilor prilejului de împlinire a 300 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir.

Omagiile astăzi, cu sentimente de înaltă prețuire și cinstire, personalitate și operă marelui fiu al poporului român, Dimitrie Cantemir, de la care nașterea se împlinesc trei secole, cu numele lui, a spus vorbitorul, printre altele, gîndirea și simțirea românească au înscris o pagină memorabilă în efortul continuu de afirmare spirituală și ridicare a acestor popor, de apărare a dreptului său la existență de sine-stătătoare, și adus o contribuție de seamă la cultura europeană și mondială.

Dimitrie Cantemir ocupă — și va păstra întotdeauna în conștiința poporului nostru — locul unuia dintre cei mai mari cîntori ai culturii românești, dintre cei mai viteji luptători cu pîna și spada pentru libertatea, drepturile și propășirea acestui popor. Dimitrie Cantemir — cugetător și omul politic — a proclamat în fața întregii lumi cultivate a timpurii sîn originea latină a românilor, unitatea lor de neam și limbă, drepturile lor la o viață și o creație liberă. Dimitrie Cantemir — cărturarul și îndrumător cultura românească pe băștinași noi, pătrunzînd cu încredință și clarviziune pe cărrile științei. Dimitrie Cantemir — scriitorul și îmbogățit limba românească și a turnat-o în tiparele exigente ale științei.

Cinstirea memoriei acestui mare cărturar și om politic român, cum la caracterizat într-o adresă evocatoare sinteză secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, constituie pentru noi un moment de profundă semnificație, o relevanță ilustrată a grîșii și prețurii cu care partidul și poporul, făurind și deslindînd contemporane și viitoare, cultivă tradițiile înaintate ale trecutului, învață din pilda înain-

tașilor, ducînd mai departe cu înaltă energie mesajul iubirii de țară pe care ni l-au transmis peste veacuri.

Este pentru noi, un prilej de legitimă mîndrie să relevăm, înaltă cu prețuirea ce i se acordă în patrie, aprecierea și cinstirea de care se bucură opera lui Dimitrie Cantemir departe peste frunțile țării, în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, înscrierea tricentenarului nașterii sale ca unul dintre marile evenimente în calendarul internațional al UNESCO.

Conferențiarul a făcut apoi un amplu expozu al vieții și personalității cărturarului de erudiție enciclopedică și domn al Moldovei, asupra concepțiilor sale atît pe plan social politic intern cit și în domeniul politicii externe, care au stat la baza luptei sale pentru dezvoltarea conștiinței naționale a poporului român și a formării unității sale de neam, pentru îndepărtarea dominației străine, pentru independența și libertatea patriei sale.

Referîndu-se la opera lui Dimitrie Cantemir, vorbitorul a subliniat faptul că ea s-a concretizat, încă de la începuturile sale, printr-un registru tematic larg, prin dorința autorului de a deschide în cultură patriei sale domenii de creație noi, prin mesajul universal al acestor scrieri.

Majoritatea lucrărilor sale — mai ales cele din a doua perioadă a creației sale — au un caracter enciclopedic, merit să răspîndească o pluralitate de cunoștințe (istorice, geografice, economice, etnografice, culturale) despre poporul român, cu scopul de a face ca patria sa să fie mai bine cunoscută de către cercurile politice și intelectuale europene. Lucrarea „Descoperirea Moldovei” constituie un strălucit exemplu pe această linie.

Cele trei idei fundamentale: originea latină, continuitatea și unitatea poporului român constituie pîrginile principale de susținere a întregii opere a lui Dimitrie Cantemir.

Idilele cuprinse în lucrările lui Dimitrie Cantemir cu privire la drepturile poporului român, la aspirațiile acestuia spre libertate și independență, la domina ereditară și autoritară prețineau un temel istoric serios, puternic, convingător. Hronical vechilor româno-moldo-vlăhilor trebuli, să servească acestui scop. Și deoarece originea și începuturile erau aceluși pentru toate ramurile poporului român, sînt, din cauza vicisitudinilor vremii, să trîșează în mai multe provincii. Hronical lui Cantemir cuprinde, deopotrivă, pe ardeleni, moldovenii și muntenii.

Susținînd cu o convingere fierbîntă ideea originii romane, a continuității neîntrerupte, a unității de neam și de limbă, el n-a făcut decît să fundamen- teze din punct de vedere istoric dreptul unui popor, aflat sub dominația unor stăpîniri străine, la unitate, independență, libertate, suveranitate.

Conceptia politică a lui Dimitrie Cantemir se distinge prin unitate și coerentă. În concepția lui, unitatea nu era posibilă fără independență. Iar redobîndirea independenței nu se putea realiza fără întărirea funcțiilor interne și externe ale statului prin instaurarea domniei autoritare, centralizate, ereditare.

De a scrie, Cantemir a fost la fel de bine documentat și a scris cu aceeași acuratețe și același spirit științific. Deci el consideră că Dimitrie Cantemir a fost și un erudit geograf și mai ales un precursor al geografiei românești.

Vol încerca să dovedescă această afirmare arătînd — mai întii — bogată sa cultură geografică și redînd apoi — rezumativ — o parte din lucrările sale geografice, lucrări care au fost în centrul atenției oamenilor de știință de atunci și care și azi — după două secole și jumătate își păstrează valoarea. Iată izvoare de informare pentru mulți cercetători.

Dimitrie Cantemir a posedat o bogată și frumoasă cultură geografică. Știm că, dus la Constantinopol în locul fratelui său Antioh, el a studiat, urmînd cursurile renumitelor Academii de la patriarhia ortodoxă din Fanar. Și aici — între alții profesori — a studiat cu arhiepiscopul Meletie, care — la început — l-a înțeles în tainele filosofiei lui Thales, dar — care, fiind un cunoscut geograf al vremii — l-a însușit, mai apoi, pașunea pentru această știință. Aiaștă de Meletie, Dimitrie Cantemir a cercetat „Harta Țării Românești” a stolnicului Constantin Cantacuzino, apărută la Padova în 1700, și în mlațea lui s-a născut atunci gîndul de a face și el o hartă a Moldovei. Tot a lui Meletie de Meletie, Cantemir a lucrat la ordonarea materialului adunat de acesta pentru „Geografia Generală” elaborată de Meletie în 1702. La Constantinopol Dimitrie Cantemir a mai cunoscut și un alt renumit geograf al timpului, pe Hrisant Nolaru, care

în lucrările lui Dimitrie Cantemir este frecvent abordată problema responsabilității față de politica externă, față de situația critică contemporană. Analizînd cu un spirit foarte ascuțit sistemul economic și politic al dominației străine, Dimitrie Cantemir a ajuns la concluzia că stagnarea nu poate fi curmată și progresul asigurat decît nu se redobîndesc independența și suveranitatea țării.

Argumentele istorice și politice cuprinse în operele sale au inspirat lupta pentru unitate și independență a poporului din toate cele trei țări românești. Prețuate și dezvoltate de istoricii școlii ardeleni — de ceilalți luminași români, al cărora precursor a fost, ele au germînat și au dat roșe de pămîntul fertil al luptei poporului nostru pentru libertate.

Veșicul al XIX-lea cinsteste memoria și valorifică ideile din opera lui Dimitrie Cantemir prin reprezentările de frunte al Revoluției române de la 1848 care pun în valoare, pe o scară tot mai largă, moștenirea lui culturală. În secolul nostru, interesul pentru scrierile și personalitatea lui Dimitrie Cantemir au cunoscut o constantă creștere în lîrgime și adîncime, asupra editării, reditării și analizei operelor lui aplicîndu-se prestigioși oameni de știință și cultura, printre care marile istorice Nicolae Iorga.

Dar cît mai înaltă și generoasă prețuire a marelui savant și patriot în conștiința poporului nostru s-a manifestat, cum era și firesc, în anul de după eliberare. S-a publicat și s-a scris, în ultimii 25 de ani, din opera lui Cantemir și despre opera lui, calitativ și cantitativ, mai mult decît în cei 225 de ani de la moartea acestuia.

Desfășurate de-a lungul întregului an al sărbătoririi tricentenarului nașterii sale, manifestările închinete în țara noastră memoriei marelui cărturar și patriot român au cunoscut o amplasare, diversitate și profunzime fără precedent, au prilejuit o înaltă pildă a patriotului care se animă poporului român, o adevărată școală de educație civică înaintată.

Nu bucură totodată, a spus în încheiere vorbitorul — cadrul omagiu care este adus, sub auspiciile programului UNESCO, memoriei marelui nostru înaintat în numeroase țări ale lumii, pe toate meridianele globului, vîrînd în ele o prețuire a contribuțiilor românești la trezaurul culturii universale, al umanității, o dovadă de știință și prietenie pentru poporul și țara noastră.

Așa cum partidul nostru a subliniat de altă oră, a prețurii noastre personalități din trecut, tradițiile glorioase ale luptei patriotice, revoluționare a poporului înseamnă, odată cu omagiu adus, a face totul pentru a le purta cu cinste mai departe, a dezvolta în noile condiții opera înaintașilor, a desprinde în vălmîșure din spiritul de sacrificiu al acestora pentru a înrădăcina și mai puternic conștiința înaltelor îndatoriri și rîspunderi ce revin fiecărui în marea cîntorie a socialismului și comunismului.

Cuvîntarea a fost urmrită cu deosebit interes.

Locul operei marelui cărturar în istoria culturii arădene

Cercetările istorice desfășurate în ultimii ani în orașul de pe Mureș au dervănit importante materiale privind istoria culturii arădene. În cadrul acestor străduințe s-au lădat și primii pași în vederea clarificării contactului pe care l-au avut de-a lungul timpului arădenii cu opera lui Dimitrie Cantemir.

Din problematica suszată, care se anunță a fi de complexă ca și cea privind legăturile Aradului cu marile figuri ale culturii românești moderne și contemporane, pînă în prezent par a fi lămurite unele aspecte istorice și bibliografice. Pentru a rețera la informațiile privind județul nostru, inserate în imensa operă științifică a domnitorului moldovean, cel de al doilea ne relatează despre circulația cărților sale.

Una din cele mai importante opere, care au ieșit de sub scrisorile condei al lui Dimitrie Cantemir, a fost lucrarea dedicată istoriei imperiului otoman. Această valoroasă operă denumită de autor „Istoria pentru creșterea și descreșterea curții alchimie” (1700—1711) a avut o vastă circulație europeană, ducînd departe falma marelui erudit.

După tipărirea acestei cărți, în secolul al XVIII-lea, în mai multe limbi de circulație, nu s-a mai putut scrie vreo lucrare despre istoria sud-estului european, fără valorificarea imensului tezaur internațional înmagazinat aici. Descrierea științifică ulterioară binetele a depășit-o în multe privințe,

această operă își menține în mare măsura actualitatea și astăzi.

Cercetările istorice arădene găsesc în această lucrare cîteva mențiuni despre evenimentele care s-au petrecut în acest colț al pămîntului românesc. Ele se referă la ultimul stert al secolului al XVII-lea, perioadă în care informațiile lui Dimitrie Cantemir sînt cele mai precise și directe. El scoate în relieful declinul imperiului otoman impilator, survenit după cucerirea Cumanției (1672) și înfrîngerea suterelui sub zidurile Vienei (1683) ceea ce creează pentru prima dată premisa eliberării definitive a țărilor române de sub jugul otoman. Credincios principelui său de a trata unilor istoria celor trei țări române, Dimitrie Cantemir reliează și soarta contemporană a Transilvaniei. Aceste materiale, mai ales cele ce se referă la Banat, se dovedesc a fi foarte precise, intrucît le-a cules la fața locului. În anul 1697 el a sosit în Banat și a poposit un timp și printre zidurile Timișoarei.

Vorbînd despre evenimentele anului 1688, el menționează înfrîngerea unor regimente turcești, care aveau sarcina de a proteja transportul de provizii la Arad, aflat încă în stăpînirea secușilor. Dimitrie Cantemir mai vorbește și despre cucerirea Aradului de către trupele imperiale și incendierea magazinelor existente aici.

Accese relatate au fost în mare parte necunoscute cercetătorilor, care s-au ocupat de istoria medievală a județului nostru.

Dimitrie Cantemir revine în rețetele rîndurii asupra soșii Lipovei, una din cele mai importante fortificații ale Transilvaniei din acea vreme și înisită asupra asediului din 1688. Deosebit de prețioasă ni se pare informația din cartea rețese că și pe atunci existau aici de fapt două fortificații, anume orașul și castelul.

În anul următor, apoi în 1691 și 1695 Lipova își schimbă stăpînul, fiind în acest ultim an recucerită de sultanul Mustafa. Vorbînd despre aceste evenimente, Dimitrie Cantemir ne dă date și în privința soșii bastionului. El ne arată că complexul cetății de la Lipova a fost dărmat din ordinul sultanului Mustafa al II-lea.

În consecință, textul pdcii de la Carlovitz (1699) privind soarta Lipovei, trebuie interpretat — așa cum ne arată Dimitrie Cantemir în alt loc — în sensul demolitării zidurilor care mai rămăseseră.

Folosînd acest text, ignorat de istoricii mai vechi, se încheie delințiv disputa privind așezutul cetății Lipovei, pe care unul o confundă cu turnul de observație existent lîngă drumul Ususăului.

Operele lui Dimitrie Cantemir au avut o largă circulație atît în Țările Române cit și în întreaga Europă. Interesul pentru opera lui Dimitrie Cantemir a lăcut ca și vechile biblioteci arădene să caute și să obțină lucrările sale. Cea mai veche ediție provine din secolul al XVIII-lea și este prima ediție franceză a „Istoriei imperiului otoman” apărută la Paris în 1743, la cîșiva ani de la publicarea ei în limba engleză (1734—35).

În bibliotecile românești din Arad au fost identificate de asemenea exemplare vechi ale operei lui Dimitrie Cantemir, care se păstrează pînă astăzi. Cele mai multe din acestea aparțin ediției critice a operei publicate prin grija Societății Academice Române. De fapt, a-

ceasta a fost prima ocazie cînd toate operele cunoscute ale lui Dimitrie Cantemir au fost tipărite în țară. Această ediție a exercitat o adîncă influență asupra cîntitorilor, cultivîndu-le sentimentul de mîndrie națională. Rolul și mobilizator își găsea ecou mai ales în rîndul românilor ardeleni, care în anul ce au urmat după instaurarea regimului dualist reacționar (1867) se situau în primele rînduri ale luptei duse pentru eliberarea națională și socială.

Se pare că primul volum, care cuprinde „Descoperirea Moldovei”, editat în 1872, cu prețura lui Alexandru Popa-Iorlan, ajunsese în biblioteca studenților de la Institutul pedagogic-teologic din Arad.

În anul următor, apoi în 1691 și 1695 Lipova își schimbă stăpînul, fiind în acest ultim an recucerită de sultanul Mustafa. Vorbînd despre aceste evenimente, Dimitrie Cantemir ne dă date și în privința soșii bastionului. El ne arată că complexul cetății de la Lipova a fost dărmat din ordinul sultanului Mustafa al II-lea.

Se pare că primul volum, care cuprinde „Descoperirea Moldovei”, editat în 1872, cu prețura lui Alexandru Popa-Iorlan, ajunsese în biblioteca studenților de la Institutul pedagogic-teologic din Arad.

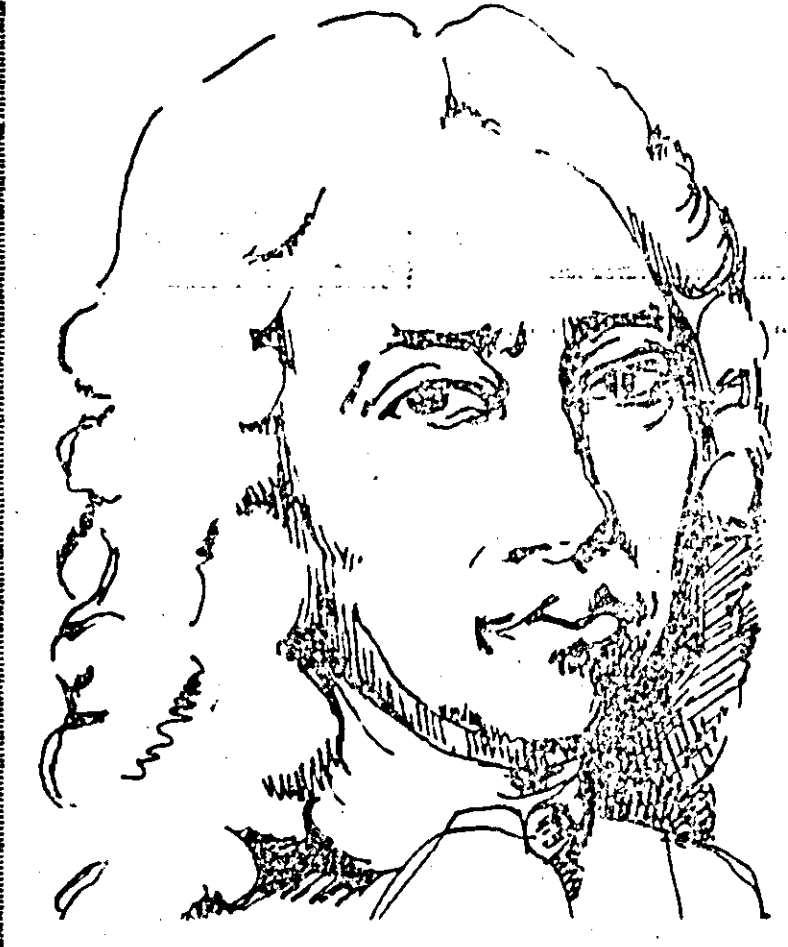
În anul următor, apoi în 1691 și 1695 Lipova își schimbă stăpînul, fiind în acest ultim an recucerită de sultanul Mustafa. Vorbînd despre aceste evenimente, Dimitrie Cantemir ne dă date și în privința soșii bastionului. El ne arată că complexul cetății de la Lipova a fost dărmat din ordinul sultanului Mustafa al II-lea.

Se pare că primul volum, care cuprinde „Descoperirea Moldovei”, editat în 1872, cu prețura lui Alexandru Popa-Iorlan, ajunsese în biblioteca studenților de la Institutul pedagogic-teologic din Arad.

În anul următor, apoi în 1691 și 1695 Lipova își schimbă stăpînul, fiind în acest ultim an recucerită de sultanul Mustafa. Vorbînd despre aceste evenimente, Dimitrie Cantemir ne dă date și în privința soșii bastionului. El ne arată că complexul cetății de la Lipova a fost dărmat din ordinul sultanului Mustafa al II-lea.

Se pare că primul volum, care cuprinde „Descoperirea Moldovei”, editat în 1872, cu prețura lui Alexandru Popa-Iorlan, ajunsese în biblioteca studenților de la Institutul pedagogic-teologic din Arad.

În anul următor, apoi în 1691 și 1695 Lipova își schimbă stăpînul, fiind în acest ultim an recucerită de sultanul Mustafa. Vorbînd despre aceste evenimente, Dimitrie Cantemir ne dă date și în privința soșii bastionului. El ne arată că complexul cetății de la Lipova a fost dărmat din ordinul sultanului Mustafa al II-lea.

Deschiderea Expoziției jubiliare „Dimitrie Cantemir”

La Muzeul de Istorie al Republicii Socialiste România, joi dimineașă a fost deschisă Expoziția jubiliară „Dimitrie Cantemir”, prilejului de aniversarea a trei veacuri de la nașterea volevodului cărturar, fiu al poporului român, savant și umanist de reputație mondială.

La vernisaj au participat tovarășii Miron Constantinescu, membru supliment al Comitetului Executiv, secretar al CC al PCR, vicepreședinte al Consiliului de Stat, Chivu Stoica, acad. Miron Nicolescu, Dumitru Ghișe, general col. Ion Gheorghiu, Traian Ștefănescu, Constantin Pirvulescu, conducătorii ai unor Institutelor centrale și organizații obștești, activiști de partid și de stat, reprezentanți ai vechii noastre științifice și culturale, oameni ai muncii din întreprinderile și Institutile bucuropoștene, oștiori, studenți, elevi.

Prof. univ. dr. doc. Mihnea Gheorghiu, președintele Academiei de Științe sociale și politice, a roștit cuvîntul de deschidere.

Ceea ce va face, peste aproape două secole, geograful german Alexander Humboldt. Și mai este ceva de remarcat. El face — primul în geografia universală — ceea ce va face, tot două secole mai târziu, geograful francez Andre Nordon. Va face o cartă geografică, adică va prezenta o descriere geografică poetică.

„Cei mai înalți dintre munți” — spune D. Cantemir este Cealibău, care dacă ar fi intrat în basmele celor vechi, ar fi fost tot alt de vestit ca și Olimpul, Pîndul sau Pelias. Este așezat în țărrile Neamțului, nu de parte de Izvorul Tazlăului, iar mijlocul lui e acoperit de zăpezi vesnice. Pe vîrful lui însă nu se găsește pic de nea fiindcă pare să fie deasupra norilor de zăpadă. Din vîrful lui care se înalță ca un turn, se prăvăle un pîru tare limpede ce se năpustește în Tazlău care bucurios îl primește într-un văl de spume”.

☆

Păcat că seceră morții! Ia cosii tu- rului vieții, atunci cînd — avînd numai 50 de ani — eră în plîntindinea puterii sale creatoare. Dar și cu ceea ce a dat, geografia românească s-o mîndrește și îl scrie numele în cartea ei de aur, alături de S. Mehedințiu, geograf-filozof, cîntorul geografiei românești moderne, de G. Vilsan, geograf-poet, de M. David, geograf-geolog și de C. Brătescu, geograf-pedagog.

Se cuvîntă să punem — chiar înaltă — pe numele acelui erudit precursor al geografiei românești, a celui deschizător de drumuri care s-a numit Dimitrie Cantemir.

Prof. FILIP MANOIU

Strălucit precursor al geografiei românești

În 1707 a întocmit o „Introducere în geografie”.

De la amîndoi acești cunoscuți geografii Cantemir a luat cunoștințe și sînt îndrumarea sa la studiat aprofundat „Geographia Generalis” a lui Varenus, apărută în 1650, considerată în acele timpuri ca cea mai valoroasă lucrare de geografie, privind întreaga suprafață a Terrei. A această lucrare scrisă în limba latină a fost studiată de Cantemir în original.

Atlas de studii geografice, pe care le făcea în același timp cu celelalte, el a reușit să-și achiziționeze „Theatrum Orbis terrarum”, un atlas realizat de Ortelius în 1570, care conținea 53 de hărți făcute pe foșe de aramă și care l-au servit la lucrările sale geografice de mai târziu.

Trebuli să menționăm că Dimitrie Cantemir era în strînsă legătură cu școala geografică polonă — renumită în acea vreme — și că el cunoștea perfect întreaga operă a lui Copernic. De altfel, în principala sa lucrare, Cantemir a fost în mare măsură influențat de lucrarea geografului polonez Sarniechi, intitulată „Descriptio veteris et novae Poloniae”.

Cu aceste cunoștințe geografice, Cantemir a trecut la elaborarea primei sale lucrări de geografie, care a lăcut „Planul Constantinopolului” întocmit în 1710, care a fost anexat istoriei Imperiului Otoman. La ediția în engleză și germană. Acesta a fost întocmit cu mijloace nefolosite pînă

atunci și în special în hășurii. Căci de fapt „Planul” era o adevărată hartă, în care apar: Pontus Eufrinus, Propontis (Marea Marmara) Bosphorus, drumurile ce duc în Tracia și spre satelii din jur. Valoarea lucrării este mărită și prin aceea că pentru prima dată au apărut pe o hartă cele două curenți contrare din Marea Marmara.

În „Istoria creșterii și descreșterii Imperiului Otoman” D. Cantemir dă foarte multe informații geografice și

continuu să se ocupe de geografie. Devine șeful grupului de cartografi și, colaborînd cu cunoscutul cartograf rus Ivan Kirilov, adună material pentru Atlasul imperiului rusec pe care Kirilov îl va scoate în colaborare cu geograful francez Delille — după moartea lui Dimitrie Cantemir.

În primăvara anului 1722, Petru I, a organizat campania contra Persiei. Cantemir a fost acela care a lucrat schișa topografică a drumului ce-l privea de străbătut armata imperială, precum și lăxarea pe hartă a vîrșurilor de munți ai Caucazului.

Însușind pe Petru I în această campanie, Cantemir a adunat material, a făcut schișe, desene, hărți, intenționînd să întocmească o lucrare despre Caucaz, dar moartea l-a curmat intențiile. Totuși, lucrarea a apărut în 1883 editată de Academia Română și intitulată „Collectanea Orientalia”. Aceasta nu este de fapt o lucrare unitară, ci o grupare de texte dispărate. Într-un text, de exemplu, se înșiră orașe, provincii și populații. În altul masivele muntoase, iar în altel se trasează o limită a zăpezilor permanente de pe Caucaz.

În toate lucrările sale geografice, Cantemir se dovedește un glădior autentic, care prezintă o sferă lărgită de preocupări, arătîndu-se un deschizător de drumuri. Spirit analitic, el vine cu o metodă nouă în geografie, ca interpretativă.

Și ceea ce este de subliniat și de reținut este că, în toate lucrările sale geografice, el fixează, în mijlocul cadrului geografic, omul. Face deci

DIN TOATA LUMEA

MESAJUL președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, adresat Con- gresului Mondial al Forțelor Păcii

(Urmasa din pag. 1-a)

România apreciază că una din problemele de cea mai mare însemnătate pentru progresul general, pentru asigurarea păcii pe planeta noastră este abolirea oricăror forme de dominație și asuprirea imperialistă, a colonialismului și neocolonialismului, a poliției de discriminare rasială și apartheid. Poporul român își manifestă întreaga solidaritate cu mișcările de eliberare națională, cu lupta popoarelor pentru preluarea în propriile mâini a bogățiilor naționale și folosirea lor în scopul dezvoltării libere, de sine-stătătoare. Apreciez că, în condițiile actuale, lichidarea subdezvoltării, a marilor decalaje care mai despart statele în curs de dezvoltare de țările avansate din punct de vedere economic, constituie o componentă esențială a eforturilor pentru înfăptuirea păcii și securității internaționale.

Cursul evenimentelor internaționale demonstrează că puterea necesită creșterea rolului ONU în viața internațională. România a acționat și va acționa și în viitor în această direcție, fiind ferm hotărâtă să facă

tot ce depinde de ea pentru sporirea eficienței acțiunii ONU în soluționarea problemelor în interesul tuturor popoarelor, în spiritul păcii, înțelegerii și colaborării internaționale.

Pornind de la realitatea că, în condițiile de astăzi, problemele păcii și securității mondiale privesc neînlocuibil toate popoarele lumii, considerăm că la soluționarea acestora trebuie să participe activ și să contribuie nemijlocit toate statele — fie ele mari, mijlocii sau mici. Numai acțiunea unită, solidară, a popoarelor, a forțelor păcii și progresului de pretutindeni, poate chezași succesul luptei pentru edificarea pe planeta noastră a unor relații noi, a unei lumi mai bune, mai drepte, a unei lumi a păcii și colaborării între națiuni.

Cu aceste gânduri, urez succes deplin lucrării Congresului dumneavoastră, exprimându-mi speranța că el va stăui înaltele idealuri ale omenirii de pace, colaborare și progres.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Consiliului de Stat
al Republicii Socialiste România

Lucrările Congresului mondial al forțelor iubitoare de pace

MOSCOVA 25 — Corespondentul Agerpres, Nicolae Cretu, transmite: La Palatul congreselor din Moscova au început, la 25 octombrie, lucrările Congresului mondial al forțelor iubitoare de pace.

Sint prezent peste 3 000 de delegați, observatori și invitați, reprezentând 1 100 de organizații naționale și 117 organisme internaționale. Pe adresa Congresului au sosit mesaje de salut din partea unor conducători de partid, șefi de state și guverne, altor personalități politice. A fost transmis congresului mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

La lucrările congresului participă

și o delegație din România. Delegația este condusă de Miron Nicolescu, președintele Academiei Republicii Socialiste România.

Timp de șapte zile, în cadrul sesiunii plenare și al comisiilor congresului, participanții vor putea discuta asupra unor probleme actuale ale contemporaneității — securitate, dezarmare, independență națională, cooperarea între state, inițierea păcii și prieteniei între popoare.

La lucrările sesiunii plenare de deschidere au asistat L. I. Brejnev, secretar general al CC al PCUS, N. V. Podgornii, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al URSS, N. N. Kossighin, președintele Consiliului de Miniștri, alți conducători de partid și de stat sovietici.

Cu prilejul Zilei Armatei Republicii Socialiste România

MOSCOVA 25 — Corespondentul Agerpres, N. Cretu, transmite: Cu prilejul Zilei Armatei Republicii Socialiste România, atașatul militar, aer și naval al țării noastre în URSS, colonel Gheorghe Dinulescu, a oferit, la 25 octombrie, un cocteil. Au luat parte: mareșal al Uniunii Sovietice I. I. Jakubovski, prim-locuitor al ministrului apărării al URSS, general de armată A. A. Epșev, șeful Direcției superioare politice a Armatei sovietice, general de armată L. S. Sokolov, prim-locuitor al ministrului apărării al URSS, generali și ofițeri superiori sovietici, activiști al CC al PCUS, și alte persoane oficiale.

PEKIN 25 — Corespondentul Agerpres, Ilie Tecuci, transmite: Cu prilejul Zilei Armatei Republicii Socialiste România, colonel Ioan Du-besțeanu, atașat militar aer și naval al României la Pekin, a oferit, la 25 octombrie, un cocteil, la care au luat parte Siao Ciu-kuan, membru al CC al PC Chineze, ministru adjunct al apărării naționale al RP Chineze, oficialități de partid și de stat, cadre de muncă de răspundere din Armata Populară Chineză de Eliberare,

și alte persoane oficiale. Cocteilul a fost urmat de vizionarea unor filme documentare consacrate vieții și activității militarilor români.

Sesiunea Consiliului Interparlamentar

Intervenția reprezentantului român

GENEVA 25 — Corespondentul de la Dumitru Tînu: La Palatul Națiunilor din Geneva continuă lucrările celei de-a 113-a sesiuni a Consiliului Interparlamentar. Joi, participanții au luat în dezbateri situația din Orientul Apropiat, înscrisă ca punct distinct pe ordinea de zi.

Luând cuvântul, președintele grupului interparlamentar român, Cornel Mănescu, a dat expresie îngrijorării opiniei publice din țara noastră în legătură cu rezbucinarea conflictului din Orientul Apropiat, care a dus la pierderea a numeroase vieți și a provocat grave distrugerii mate-

Evoluția evenimentelor din Orientul Apropiat

Reluarea lucrărilor Consiliului de Securitate Adoptarea unui proiect de rezoluție prezentat de reprezentanții a opt state membre ale Consiliului

NAȚIUNILE UNITE 25 (Agerpres). — Consiliul de Securitate și-a reluat, joi, lucrările, la cererea Republicii Arabe Egipt, pentru a analiza evoluția situației din Orientul Apropiat. În prima ședință a zilei au luat cuvântul ministrul de externe egiptean, Mohamed Hassan El-Zayyat, reprezentantul Israelului, Josef Tekoah, reprezentantul permanent al URSS la ONU Iakov Malik, și ambasadorul american, John Scali.

În cadrul ședinței de după-amiază, Consiliul a luat în discuție proiectul de rezoluție prezentat de reprezentanții a opt state membre ale Consiliului — Guineea, India, Indonezia, Iugoslavia, Kenya, Panama, Peru și Sudan — care cere respectarea imediată și completă a încetării focului și retragerea forțelor militare ale părților beligerante pe pozițiile ocupate în momentul decretării încetării focului, adică la 22 octombrie ora 16.50 GMT; proiectul prevede, totodată, crearea unei forțe de urgență a Națiunilor Unite pentru asigurarea respectării încetării focului.

Încă înainte de ședința de după-amiază, agenții France Presse menționează că autorii proiectului au acceptat propunerea SUA ca din forța specială a ONU, care urmează să fie trimisă în Orientul Apropiat, să nu facă parte efective militare ale celor cinci membri permanenți al Consiliului de Securitate, (Franța, Marea Britanie, RP Chineză, Statele Unite și URSS).

Luând cuvântul, reprezentantul URSS, Iakov Malik, a declarat că țara sa acceptă rezoluția care prevede crearea unei forțe ONU în Orientul Apropiat, și din care să nu facă parte unități ale forțelor armate din cele cinci state membre permanente ale Consiliului. Reprezentantul sovietic a cerut, de asemenea, ca observatori din țările socialiste și nealinate să se alăture observatorilor militari aișii deja în Orientul Apropiat.

Imediat după aceasta, consiliul a adoptat, cu 14 voturi pentru și o neprezentare la vot, proiectul de rezoluție prezentat de cele opt țări.

CAIRO 25 (Agerpres). — Consiliul președintelui RA Egipt pentru probleme de presă, Ashraf Ghorbal, a ținut, la Cairo, o conferință de presă. În cursul căreia a declarat că Israelul și-a continuat, joi, în sectorul sudic, acțiunile de violare a încetării

focului și a împiedicat pe observatorii ONU să se deplaseze în acest sector — relatează agențiile France Presse și Reuter. Forțele israeliene, a declarat purtătorul de cuvânt egiptean, au tăiat șoseaua Cairo-Suez, la kilometrul 102, au lansat un atac cu tancuri împotriva orașului Suez, au continuat zborurile de recunoaștere peste teritoriul ocupat de armata a treia egipteană și au deschis focul asupra trupelor egiptene.

Pe de altă parte, un comunicat al Comandamentului forțelor armate egiptene afirmă că forțele israeliene, folosind tancurile și artileria, au încercat joi să ia cu asalt orașul Suez, dar au fost respinse de forțele armate egiptene, pierzând 11 tancuri.

TEL AVIV 25 (Agerpres). — Potrivit agențiilor UPI și AP, Israelul a declarat, joi, că trupele sale „mențin încetarea absolută a focului”, semnând numai acțiuni sporadice ale trupelor egiptene încercările pe malul estic al Canalului de Suez. Cea mai mare parte a frontului sudic și totalitatea frontului nordic erau joi calme, s-a declarat la Tel Aviv.

Pe de altă parte, Knesset-ul (Parlamentul) israelian a hotărât, joi să amâne pentru 31 decembrie a.c., alegerile generale ce urmau să se țină la 30 octombrie.

pe scurt pe scurt pe scurt

LA PHENIAN au continuat joi convorbirile între delegațiile de partid și guvernamentale coreeană și bulgară, condusă de Kim Ir Sen și Todor Jivkov. În cursul convorbirilor — relatează agențiile ACTC și BTA — părțile s-au informat reciproc asupra construcțiilor socialiste în RPD Coreeană și Bulgaria și au efectuat un schimb de păreri în probleme privind dezvoltarea în continuare a relațiilor de prietenie și colaborare între cele două țări, precum și în unele probleme internaționale de interes comun.

LA INVITATIA guvernului sovietic, ministrul de externe al Canadel, Mitchell Sharp, va efectua, în luna noiembrie, o vizită oficială în Uniunea Sovietică — informează agenția TASS.

AGENȚIA VNA informează că guvernul Republicii Democratice Vietnam și Argentină au hotărât să stabilească relații diplomatice la nivel de ambasadă, cu începere de la 25 octombrie.

IRANUL și Republica Islamică Mauritană au hotărât să stabilească relații diplomatice.

IRAKUL a anunțat, joi, sporirea prețului aliat al petrolului său cu 70 la sută. În conformitate cu rezoluția adoptată recent de către șase state din zona Golfului Persic, membre ale Organizației Țărilor Exportatoare de Petrol (OPEC) — relatează agenția irakiană de presă. Se menționează că noul preț al petrolului irakian va fi de 7,23 dolari pentru un baril.

RAZBOAIELE coloniale purtate împotriva mișcărilor de eliberare națională din Africa au costat regimul de la Lisabona, până în prezent, 10.000 de morți și aproximativ 50.000 răniți — informează într-un comunicat Partidul portughez de opoziție, al acțiunilor democratice și sociale.

JAMES FLETCHER, administratorul NASA, a declarat că a aprobat o ședere de 85 de zile în spațiu a echipajului misiunii „Skylab-3”, cu condiția ca starea sănătății astronauților să o permită. Înălțat, după cum se știe, s-a prevăzut ca Gerald P. Carr, Edward G. Gibson și William R. Pogue,

TEATRUL

MUZEUL JUDEȚEAN ARAD

Plata Enescu nr. 1, telefon 1-64-99 este deschis zilnic între orele 11—19, în afară de joi.
Se pot vizita următoarele expoziții permanente: „Revoluția de la 1948” „Galeria de artă”, „Istoria Veche” și „Arta populară din județul Arad”, temporare: „Dimitrie Cantemir (1673—1973) trei sute de ani de la naștere”.

Taxe de intrare la muzeu este de 1 lei pentru adulți și de 0,50 lei pentru elevi, studenți și militari.

ICASP (fost TAPL) Arad

INCADREAZĂ IN MUNCA URGENT:

- măcelari cu vechime de 4—5 ani în meserie, pot fi și pensionari,
- cofetari cu vechime de 3—4 ani în meserie, pot fi și pensionari.

Condiții de încadrare conform HCM 914-1968 și Legii 12-1971.

Informații suplimentare se pot obține de la biroul personal, telefon 1-63-79 Arad. (1165)

Cooperativa ARTEX Arad

B-dul Republicii nr. 94

INCADREAZĂ IN MUNCA URGENT:

- doi electricieni pentru întreținere,
- un fochist autorizat,
- muncitori necalificați.

Condiții de încadrare conform Legii 12-1971 și Hotărârii UCECOM nr. 5-1972.

Informații suplimentare la biroul personal al cooperativei. (1166)

Întreprinderea județeană de Încălzire locală Arad ANUNȚA

pe toți solicitanții de cărămidă cărămidă, urmarea a reorganizării industriei locale și a epuizării cotelor alocate populației pentru acest an, toate cererile depuse până la data de 20 octombrie 1973 și neonorate, se consideră anulate.
Pentru anul viitor cererile de cărămidă se vor primi la sediul întreprinderii, numai după data de 15 ianuarie 1974. (1162)

Întreprinderea mecanică a agriculturii și industriei alimentare Arad

(fost uzina de reparații Arad)
str. Steagului nr. 1 Sinicolaul Mic
INCADREAZĂ IN MUNCA URGENT:

- frezori,
- rabotori,
- strungari,
- lăcătuși,
- turnători,
- instalatori gaze-autorizați, categoria B,
- muncitori necalificați pentru curs de calificare de scurtă durată în meseria de turnători cu 4 și 7 clase,
- macaragii.

MAI INCADREAZĂ IN MUNCA TEMPORAR:

- fochiști — autorizați încălzire centrală (pot fi și pensionari).

Informații suplimentare se primesc zilnic de la biroul personal între orele 7—9 și la telefonul 1-64-90, 1-64-91 interior 10. (1146)

RADIO

VINERI, 26 octombrie
Programul 1
6.00 Radioprogramul dimineții.
8.08 Matineu muzical. 8.25 Moment poetic. 8.30 La microfon, melodia preferată. 9.00 Buletin de știri. 9.30 Memoria pămîntului românesc. 9.50 Arhiv din operele. 10.00 Buletin de știri. 10.30 Melodii de H. Mălinau. 11.00 Buletin de știri. 11.05 Din folclorul muzical al popoarelor. 11.15 Litera și spiritul legii. 12.00 Discul zilei. 13.00 Radioprogram. 13.27 Concert de prinz. 14.00 Compozitorul săptămânii. 15.00 Buletin de știri. 15.05 Radioanchetă economică. 16.00 Radioprogram. 16.30 Știința
Programul 2
17.00 Antena tinereții. 18.00 Orela serial. 20.00 Zece mări de preferat. 20.45 Consemnă. 21.00 Revista săptămânii. 21.30 Buletin muzical. 22.00 Radioprogram. 22.30 Concert de seară. 24.00 Buletin de știri.

CONCERTE

Orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat Arad, prezintă duminică, 28 octombrie 1973, ora 11 și luni, 29 octombrie 1973, ora 20, în sala Palatului cultural un CONCERT SIMFONIC.
Dirijor: EUGEN PRICOPE. Solisti: VALENTIN GHEORGHIU — Artist emerit.
În program: Mendelssohn-B.: Suita fantazie „Visul unei nopți de vară”. Mendelssohn-B.: Concertul pentru pian și orchestră în sol minor.
V. Gheorghiu: Concertul pentru pian și orchestră.
R. Korsakov: Capriciu spaniol.
Biletele se găsesc la casa Palatului cultural.
Simbătă, 27 octombrie 1973, ora 19 în sala Palatului cultural, va avea loc un CONCERT SIMFONIC susținut de Orchestra simfonică a Conservatorului „Gheorghe Dima” din Cluj.
Dirijor: PETRE SBIRCEA. Solisti: MARIUS TABACU.
În program: G. Enescu: Rapsodia I. Beethoven: Concertul pentru pian și orchestră nr. 3 în do minor. J. Haydn: Simfonia 104. Mussorgski: O noapte pe muntele pleșuv.
Intrarea liberă.

TEATRUL DE STAT

Simbătă, 27 octombrie, ora 15.30 și 19.30: De două ori Caragiale, abonament seria G (Teatr. Fabrică de conserve, I.M.A.I.A. și Interpretarea Libertatea).
Duminică, 28 octombrie, ora 15.30: Soțul păcii, iar la ora 19.30: De două ori Caragiale, abonament seria G (T.A.P.L., O.C.L. Produce Industriale Alimentare, O.J.T. Astoria).

CINEMATOGRAFE

DACIA: Șapte zile. Orela: 15.11, 14, 16.15, 18.30, 20.30.
STUDIO: Simon Templar interpretat de Orela: 10, 12, 14, 16, 18, 20.
MUREȘUL: Eva și Adam. Orela: 12, 13, 15, 17, 30, 20.
TINERETULUI: Tinerete fără bănețe. Orela: 11, 14, 16, 18, 20.
PROGRESUL: Tecumseh. Orela: 17, 19.
SOLIDARITATEA: Fugii, ca și cum prind. Orela: 17, 19.
GRĂDIȘTE: Neamuri Solimare. Serile I—II. Ora: 18.
LIPOVA: Aventurile lui Baboș. ÎNEU: Jandarmii la plimbare. CHISINEU CRIS: Ceala.
NADLA: Cowboy.
CURȚICI: Grăbiți apusul soarelui. Serile I—II.
PINCOTA: Ultimul cartus.

MICA BIBLIOTECĂ

La 27 octombrie se împlinește 25 an de la evenimentul dramatic și de înfinitivă despărțiri de sprijinul vieții mele
MILOSLAV (SANDU) NEDELCOVICI Rog pe toți cei care i-au apărut să participe la ceremonia ce se va desfășura la 28 octombrie, ora 11.
O lacrimă pentru cel care a fost rădăvărat om.
Maria Nedelcovici

Aniversarea lui Dimitrie Cantemir la Berlin

BERLIN 25 — Corespondentul Agerpres, C. Varvara, transmite: La Berlin au avut loc, joi, prestigioase manifestări consacrate împlinirii a 300 de ani de la nașterea marelui cărturar român Dimitrie Cantemir, membru al Societății berlineze de științe.

Academia de Științe a RDG și Comisia RDG pentru UNESCO au organizat un colocviu științific al cărui participant a fost salutat de prof. Claus Grote, secretar general al Academiei de Științe, vicepreședinte al Comisiei RDG pentru UNESCO. Au fost prezentate o serie de comunicări despre viața și opera cărturarului român.

Comunicările, având o înaltă valoare științifică, au relevat importanța operei marelui cărturar român pen-

tru cultura universală și românească, și spiritul ei umanist, actualitatea ei. Manifestările, de joi de la Berlin, consacrate lui Dimitrie Cantemir au culminat cu sesiunea științifică plenară a Academiei de Științe, la care, alături de gazde, s-a aflat și grupul de oameni de știință români aflați în capitala RDG cu acest prilej.

Deschisă de Herman Klare, președintele Academiei de Științe a RDG, sesiunea a prilejuit alegerea meritelor lui Dimitrie Cantemir.

Ambasadorul României în RDG, Vasile Viad, a mulțumit conducătorii Academiei de Științe din Berlin, omenilor de știință pentru contribuția lor la organizarea manifestărilor prilejuate de sărbătorirea învățatului român.

riale. Vorbitorul s-a referit, apoi, la Declarația guvernului Republicii Socialiste România cu privire la situația din Orientul Mijlociu și la căile de instaurare a păcii în această regiune a lumii, amintind principalele prevederi ale documentului.

Grupul interparlamentar român, a arătat, în încheiere, vorbitorul, consideră că este o datorie de înaltă responsabilitate a Uniunii Interparlamentare, a parlamentelor și parlamentarelor din întreaga lume să contribuie la reglementarea conflictului din Orientul Apropiat, potrivit intereselor supreme ale popoarelor. În conformitate cu principiile dreptului internațional, în interesul păcii și al destinderii internaționale.

Declarația guvernului român cu privire la situația din Orientul Mijlociu a fost difuzată în rândul participanților la actuala sesiune a Consiliului Interparlamentar, fiind primită cu deosebit interes. „Poziția României — ne-a declarat J.H. van Wijck, reprezentantul grupului interparlamentar olandez — este foarte clară, ea reprezintă o contribuție importantă la eforturile de soluționare a conflictului din Orientul Apropiat. Considerăm că foarte interesantă ideea creării de urgență a unei zone degajate de orice forțe militare și trimiterea de observatori sau forțe ONU pentru menținerea păcii. Aș vrea să amintesc că o inițiativă similară în Orientul Apropiat a mai fost luată de ONU în 1956, ea dovedindu-se utilă.

Numerosi parlamentari au subliniat în intervențiile lor necesitatea intensificării eforturilor pentru găsirea unei soluții politice a conflictului arabo-israelian.

SITUAȚIA DIN CHILE

SANTIAGO DE CHILE 25 (Agerpres). — În cursul unei ample conferințe de presă radiotelevisate, ministrul chilian de Interne, generalul Oscar Bonilla, a afirmat că guvernul militar a decretat, la 24 octombrie, abrogarea legislației — în vigoare de la 11 septembrie — care autoriza executarea de persoane „la fața locului”, fără a fi necesară, în prealabil, judecarea lor în instanță. El a precizat însă, că măsura luată nu implică renunțarea la execuții, tribunalele militare urmând să funcționeze în continuare și având dreptul să pronunțe sentințe capitale. Potrivit declarațiilor ministrului de Interne — relatează agențiile Inter Press Service și France Presse — în Chile, de la preluarea puterii de către Junta

militară, au fost interogați aproximativ 7000 de deținuți, dintre care a aproape 500 vor fi deținuți Curții Martiale. Totodată, a declarat Oscar Bonilla, vor fi continuate perchezițiile.

Citind comunicatul juntei militare, Agenția France Presse relevă că numărul celor arestați în ultimele 24 de ore se ridică la aproximativ o sută de persoane, acuzate pentru port ilegal de arme și atentat la ordinea publică.

Pe de altă parte, secretarul de presă guvernamental Federico Willoughby, a făcut cunoscut, la Santiago de Chile, că în portul Valparaiso a fost depistată o organizație de rezistență și că au fost arestați numeroși susținători ai fostului guvern Allende.